

ת"פ 48383/01/15 - מדינת ישראל נגד אברהם ישעיהו סגרון

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 48383-01-15 מדינת ישראל נ' סגרון

לפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ
מדינת ישראל
בעניין:

על ידי ב"כ עו"ד נתי בן חמו
המאשימה
נגד

אברהם ישעיהו סגרון
על ידי ב"כ עו"ד משה שיפמן
הנאשם

החלטה

רקע

1. הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בשתי עבירות של ניסיון לקבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, עובר למתואר בכתב האישום, הגיעו לידי אליהו אקוה (להלן: "**אקוה**"), הנאשם בכתב אישום נפרד, שיקים החשודים כגנובים (להלן: "**השיקים הגנובים**").

במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, במהלך חודש מאי 2012, פנה אקוה לנאשם וביקשו לפרוע את השיקים הגנובים במרמה בעסק לניכיון שיקים והמרות מטבע, בעיר בית"ר עלית (להלן: "**צ'ינג**"). ביום 16.5.12 נדברו הנאשם ואקוה להיפגש למחרת היום, ולבצע את האמור. ביום 17.5.12, בשעה 11:00 או בסמוך לכך, אסף אקוה את הנאשם מרמת שלמה ברכבו, והשניים נסעו לבית"ר עלית. אקוה ביקש מהנאשם לגשת לצ'ינג' ולבקש לפרוע שיקים גנובים בשם הרב אברהם שטרן (להלן: "**הרב**"). לצורך האמור, רשם אקוה על גב השיקים הגנובים את שמו של הרב, כתובתו ומספר הטלפון בביתו.

בהגיעם לעיר, ניגש אקוה לביתו של הרב ברחוב קעניג 8 דפק בדלת ביתו וביקש צדקה. לאחר מכן ביקש לבצע שיחה מהטלפון בביתו של הרב, וניתב ללא ידיעתו את שיחות הטלפון ממכשיר הטלפון בביתו אל מכשיר הטלפון הנייד שלו, באמצעות פעולת "עקוב אחרי", זאת על מנת שיוכל להתחזות בכזב כרב, באם יתקשר בעל הצ'ינג' לבדוק את מקור השיקים שיוצגו לפירעון.

סמוך לאחר מכן, בשעה 13:30 לערך, הגיעו הנאשם ואקוה "למט"ח ירוק", צ'ינג' ברחוב הרבי מזוויל 2 שבעיר (להלן: "**המט"ח הירוק**"), בבעלותו של עמרם וויספיש (להלן: "**עמרם**"). אקוה מסר לנאשם שיק גנוב על סך 3,200 דולר משוך מחשבונם של סיג'ה וסורי ברגר מבנק צ'ייס שמועד פירעונו 5.2.12 (להלן: "**השיק**"), והלה נכנס למט"ח הירוק במטרה לפרעו בעוד אקוה ממתיין ברכב. בהמשך למתואר לעיל, ביקש הנאשם מהפקיד במט"ח הירוק לפרוע את השיק. הפקיד התקשר לעמרם, אשר התקשר לרב על פי המספר שבגב השיק ובעקבות מעשיו של אקוה לעיל, השיחה נותבה אל מכשיר הנייד של אקוה אשר המתין ברכב. עמרם, אשר חשד כי הדובר בשיחה אינו הרב, עשה את דרכו מביתו לכיוון הצ'ינג', בעוד הנאשם, אשר הבין כי תרמיתם התגלתה,

השאיר את השיק הגנוב ועזב את המקום יחד עם אקוה.

סמוך למתואר לעיל, הגיעו הנאשם ואקוה לצ'ינג' נוסף ברחוב בבא סאלי 21 בעיר, בבעלות חיים מאיר דושינסקי (להלן: "חיים"). הנאשם ניגש לחיים, התחזה לשליחו של הרב וביקש לפדות שיק נוסף, שפרטיו אינם ידועים במדויק למאשימה, על סך 3,600 דולר. משסרב חיים לפדות את השיק ודרש כי הרב יגיע בעצמו לפרעו, הפציר בו הנאשם להסתפק באישור טלפוני מהרב. משחשד בו חיים וביקש ממנו להציג תעודה מזהה, לקח הנאשם את השיק הגנוב הנוסף ועזב את המקום. במעשיו המתוארים לעיל, ניסה הנאשם לקבל דבר במרמה.

3. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי הנאשם ישלח לשירות המבחן כדי שתבחן, בין היתר, שאלת הרשעתו והצדדים יהיו חופשיים בטיעוניהם. עוד הוסכם כי לעניין העונש, אם הנאשם ימצא מתאים, המאשימה תגביל עצמה לעתור לעונש של מאסר אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות, בעוד שבא כוח הנאשם יהא חופשי בטיעונו.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 25, רווק, מתגורר בנתיבות ועובד בחברת "מחסי השוק" המצויה בבעלות בני משפחתו, מיום 2.9.12 במסגרת תפקיד סגן מנהל סניף קריית גת של החברה ובנוסף משמש כמדריך לסגנים נוספים בחברה. באישור העסקה שהוצג לפני שירות המבחן צוין כי מדובר בעובד מסור ורציני, בעל יכולות ורצון להשתלב ולהצליח בחברה.

לנאשם זוג הורים וארבעה אחים כאשר הוא הבכור במשפחה. הנאשם גדל במשפחה המנהלת אורח חיים דתי-חרדי נורמטיבי ללא מעורבות בפלילים. אביו משמש כראש ישיבה בנתיבות והנאשם שיתף את שירות המבחן כי הקשר שלו עם אביו קרוב ומשמעותי. אמו מנהלת בית ספר יסודי באופקים.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד במערכות לימוד דתיות, שהתמקדו בעיקר בלימודי תורה, ללא בגרות. הנאשם שיתף את קצינת המבחן כי היה תלמיד ממוצע עד כיתה ד' לערך, ובהמשך על רקע משבר רגשי שחווה בשל נסיבות משפחתיות שיפורטו בהמשך, התגלו אצלו קשיים לימודיים ובשלב מסוים לווה בקשר עם פסיכולוג. הנאשם מסר כי הוא לא התגייס לצבא מאחר שהוא היה תלמיד ישיבה. מגיל 18 ולמשך כשנה וחצי למד בישיבה גדולה בירושלים "בית שמואל" ולאחריה, מגיל 20 לערך ובמשך מעט מעל שנתיים, למד בישיבה פתוחה בירושלים כאשר בערב הקדיש זמנו ללימוד תורה ובשעות היום עבד בעבודות מזדמנות שונות כאשר תקופה ארוכה התקשה להשתלב בעבודה.

הנאשם שיתף את קצינת המבחן כי במהלך השנים 2010-2012 היה שרוי בחוסר יציבות, בבלבול ובחיפוש עצמי. עוד מסר הנאשם כי אמו חלתה עת היה בן 10 שנים. בדבריו תיאר את המשבר שחוו בני המשפחה ואביו כתוצאה ממחלתה לצד משבר רגשי אשר חווה כילד שהובילוהו להליך של הסתגרות, אובדן ביטחון עצמי, הסתגרות ומופנמות רבה. לדבריו, על רקע דברים אלה בשלב מסוים החל סובל מגמגום המתגבר בעיקר במצבי לחץ.

בתחום הזוגי שיתף כי בעקבות שידוך נפגש עם בת זוגו המיועדת מספר פעמים. עוד מסר כי שיתף אותה בהליכים המשפטיים המתנהלים כנגדו ובשל חששו מההרשעה הם החליטו להקפיא את המשך הפגישות עד לאחר מתן גזר הדין. הנאשם מסר לקצינת המבחן כי כיום הוא מנהל אורח חיים נורמטיבי ללא שימוש בחומרים משני תודעה וללא קשר עם חברה שולית.

אשר לביצוע העבירות, הנאשם נטל אחריות מלאה לביצוען ומסר כי הרקע לביצוען הוא תקופת אבטלה שבמהלכה עבד בעבודות מזדמנות, תקופה בה למד בישיבה, כך שהיה זקוק לכסף נוכח המצב הכלכלי הקשה בו היה נתון באותה העת. הנאשם הוסיף ומסר כי בתחילה לא חשד כי ביצע דבר אסור, אולם בשלב מסוים חשד כי דבר מה אינו תקין והתפתה לכסף הקל. כמו כן חש תחושת אמון באקוה, אשר הציג עצמו כמי שעובד אצל חלפן כספים תמורת אחוזים, תחושה שגרמה לו לטשטש חשד זה.

שירות המבחן ציין כי למרות שהנאשם מסר כי בשני האירועים מדובר באותו שיק, הוא הודה בעיקרי האמור בכתב האישום המתוקן, לקח אחריות והביע צער וחרטה על ביצוע העבירות שלהערכת שירות המבחן הם כנים. לדבריו התפתה לדבר העבירה מתוך רצון לעצמאות כלכלית ולהתנתק מתלותו בבני משפחתו. בשיחה עם קצינת המבחן הנאשם שיתף בתחושת בושה שחוזה מול בני משפחתו בכלל ובפני אביו בפרט. עוד מסר כי מתוך הכרה בבעייתיות המעשים שביצע, הוא פנה מיוזמתו לעורך דין ובסיוע של עורך הדין פנה למשטרה.

שירות המבחן העריך את סיכויי הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום הנאשם. התרשמותם היא מאדם בעל יכולות תפקוד תקין המקיים אורח חיים נורמטיבי על רקע משבר רגשי שחוזה בילדותו עקב מחלת אמו, דימוי עצמי נמוך וגמגום שהעצים חוויות אלו, בעיקר במצבי לחץ. כן התרשמו כי רצונו של הנאשם לעצמאות באותה תקופה לצד חוסר כלים מספיקים להתמודדות והתפתותו למערכת היחסים שסיפקה לו תחושת הערכה, שייכות ואשר העלתה את תחושת הערך העצמי, הם אלה שעמדו בבסיס הדינמיקה שהובילה לביצוע העבירה.

עוד עולה מהתסקיר כי נלקחו בחשבון האלמנטים של תכנון ומרמה שעמדו בבסיס העבירה ושלל אלמנטים אלו הם גורמי סיכון אפשריים. מנגד, צוין כי ההליכים המשפטיים המתנהלים נגד הנאשם משמעותיים ביותר עבורו וכתוצאה מכך ובעזרת משפחתו, הנאשם עובר תהליך של התייצבות. שירות המבחן התרשם מיכולותיו של הנאשם כיום לקחת אחריות בתפקידיו השונים, הנאשם מגלה יציבות באורחות חייו ומוטיבציה לניהול אורח חיים נורמטיביים הנתמכת במערכות נורמטיביות קיימות ומסייעות בסביבת חייו. כמו כן הנאשם מעוניין בהקמת משפחה וחששו מהותרת הרשעתו על כנה עלולה לפגוע ברצון זה ומשמעות מחירים אלו למעשיו מהווה אלמנט הרתעתי משמעותי. כל אלה מהווים גורמי סיכוי לשיקום.

אשר לשאלת ההרשעה, תחילה התלבט שירות המבחן בנוגע להמלצתו וזאת בעיקר בשל חומרת העבירות ואלמנטים של תכנון ומרמה שבתוכן. יחד עם זאת, בשל חששו של הנאשם מהרשעה בפרט על רקע הליך בניית הזוגיות ודימויו העצמי, נוכח האחריות המלאה שנטל הנאשם על ביצוע העבירות והבעת החרטה, נוכח היעדר עברו הפלילי וכן נוכח אי פתיחת תיקים חדשים ממועד ביצוע העבירה, המליצה קצינת המבחן לבטל את הרשעתו בדין ולהטיל על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות.

טענות הצדדים לעונש

5. ב"כ המאשימה הדגיש בטיעונו את חומרת העבירה המיוחסת לנאשם ואת הערכים החברתיים שנפגעו בגינה. ב"כ המאשימה ציין כי הערך החברתי המוגן בעבירה בה הורשע הנאשם הוא שמירה על רכוש הציבור.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה, ב"כ המאשימה ציין כי הנאשם ביצע את העבירות לאחר תכנון קפדני והתמדה מרשימה תוך שהוא ניצל את תמימותו של אדם מבוגר בחוסר חמלה. כמו כן, הפנה בא-כוח המאשימה לאסמכתאות מן הפסיקה לעניין הענישה הנוהגת. בנסיבות אלה, טען ב"כ המאשימה כי מתחם העונש ההולם הוא

בין מאסר קצר שיכול שירוצה בעבודות שירות לבין מאסר בפועל ממש, מאסר על תנאי וקנס.

אשר לעונש המתאים, טען ב"כ המאשימה כי מאחר שהנאשם הודה במעשיו וחסך זמן שיפוטי יקר, יש להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם של חודשיים מאסר אשר יכול ויבוצע בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס.

אשר לשאלת ההרשעה, בא כוח המאשימה סבר שאין לקבל את המלצת שירות המבחן באשר לביטול ההרשעה וזאת נוכח התלבטות שירות המבחן בשאלה אם לבטל את ההרשעה אם לאו, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן נוכח אלמנטים של תכנון וכן נוכח העובדה כי מעשיו של הנאשם לא עומדים בהלכת "כתב" בשל העדר הבאת ראיות מצד הנאשם לפגיעה משמעותית בשיקומו, שהרי גם אם הנאשם הצביע על פגיעה בדימויו העצמי ובבניית הזוגיות, הרי זו פגיעה נלווית מעצם טיבה של ההרשעה.

6. ב"כ הנאשם ביקש מבית המשפט לאמץ את המלצת שירות המבחן שלא להרשיע את הנאשם וטען כי הלכת כתב מתקיימת בעניינו של הנאשם, שכן הנאשם הוא סגן מנהל של רשת חנויות גדולה בבעלות משפחתו "מחסי השוק" ותחתיו עובדים 130 עובדים. אם יורשע, הנאשם לא יוכל להמשיך בעבודתו ולהתחתן. לדבריו הנאשם התפתה ונגרר אחר אקוה ולא הוא תכנן את המעשה.

7. הנאשם בדברו האחרון נשא את דבריו בהתרגשות ובשל גמגומו התקשה לדבר וציין כי הוא היום אדם עובד שאינו קשור לאנשים עוברי חוק.

שאלת ההרשעה

8. בבוא בית המשפט לחרוג מהכלל לפיו יש להרשיע בפלילים על בית המשפט לבחון על פי הלכת כתב רע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** הצטברותם של שני תנאים. התנאי הראשון הוא כי סוג העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים לחרוג מהכלל לפיו יש להרשיע נאשם בפלילים, וזאת מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. שנית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. על הלכה זו חזר כב' השופט שוהם בע"פ 7109/14 **סייג נ' מדינת ישראל** (ניתן 20.11.14) וציין כי גם אם מדובר באדם עם אישיות בלתי בשלה בתחילת חייו הבוגרים, אם לא הוצגו ראיות בדבר פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, אין לחרוג מהכלל ולהימנע מהרשעה. בהקשר זה יוער כי לדידי ככל שמדרג העבירה ונסיבותיה חמורים יותר, כך גם על היקף הראיות הנדרשות כדי לבסס את הטענה לפגיעה חמורה בשיקום להיות משמעותי יותר.

9. ביהמ"ש העליון קבע, בשורה ארוכה של פסקי דין כי רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה, ינקוט בית המשפט בחלופה של הטלת ענישה ללא הרשעה. ההימנעות מן ההרשעה הופכת לקשה יותר ככל שהעבירה חמורה יותר, שכן ניצבת השאלה בכל עוצמתה - האם, בנסיבות המיוחדות של העניין, השיקול האינדיבידואלי, על היבטיו השונים, גובר על השיקול הציבורי-מערכתי הכללי. (ר', ע"פ 2513/96, 3467 מדינת ישראל נ' שמש ואח', פ"ד נ (3) 682), ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3) 685, וכן ע"פ 9893/06 **אסנת אלון-לאופר נ' מדינת ישראל**, (מיום 31/12/07)).

10. העונש הקבוע לצד העבירה בה הורשע הנאשם הוא עד שלוש שנות מאסר, יש לציין כי הנאשם לא הגיע לידי השלמת ביצוע העבירה ולא הצליח לפרוע את השיקים הגנובים, אלא הגיע לשלב הניסיון ולכן לא

נגרם נזק בפועל כתוצאה ממעשיו. עוד יש להתחשב בכך שחלקו של הנאשם בביצוע העבירה הוא קטן, שכן הוא לא נטל חלק עיקרי בביצוע העבירה, אלא אקוה הוא זה אשר פנה אל הנאשם, מסר לו את שיקים גנובים בסכום גבוה וביקשו לפרוע אותם במרמה בצ'ינג' בעודו ממתין לנאשם ברכבו. מנגד הנאשם ניסה לפדות את השיק פעמים משלא צלח לפרוע את השיק הגנוב בצ'ינג' אשר בבעלותו של עמרם בפעם הראשונה, על אף והיה לו הזדמנות להפסיק את מעשה העבירה. בהתחשב בחלקו של הנאשם בביצוע העבירה, בכך שלא נגרם נזק בפועל ובהתחשב בכך שמדובר בעבירה מסוג עוון הרי שאין מדובר בעבירה במדרג חומרה גבוה.

זאת ועוד, מתסקיר שירות המבחן עולה כי כאשר הבין הנאשם את אשר ביצע, חווה לחץ רב ופנה מיוזמתו לעורך דין אשר בסיועו פנה למשטרה. כמו כן, התרשמות שירות המבחן היא כי ההליך הפלילי היווה גורם מרתיע ומציב גבולות עבור הנאשם, דבר המוכיח כי התכלית ההרתעתית אינה נפגעת.

11. יחד עם זאת, אין מדובר בעבירה פשוטה, שכן הנאשם ביצע את העבירה בתמורה לבצע כסף בצוואת חדא עם אדם נוסף. הערכים החברתיים המוגנים בעבירה הם הגנה על רכוש הציבור, חופש הרצון, חופש הבחירה וחופש הפעולה של המרומה, שנשללו ממנו בעקבות מעשה המרמה. כמו כן פוטנציאל הנזק כתוצאה מעבירה זו הוא משמעותי, אולם בפועל הוא לא מומש. זאת ועוד, הנאשם ניסה לבצע את העבירה פעמיים, ולא הפסיק לאחר שלא צלח לבצעה בפעם הראשונה.

12. ברם, מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות לקולא, לכך שהנאשם צעיר, ללא עבר פלילי וזוהי מעידתו היחידה בפלילים, אין מדובר בדפוס התנהגות עברייני כרוני והוא לקח אחריות מלאה לביצוע העבירה הן לפני שירות המבחן והן לפני בית המשפט, הביע חרטה על המעשה, הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי ומשקיע מאמצים בהתפתחותו האישית ונראה כי ההליך הפלילי עצמו היווה עבורו גורם עונשי מרתיע, והסיכון כי ישוב לבצע עבירות נמוך, כמו כן העבירה בוצעה בשנת 2012 ומאז לא נפתחו לו תיקים נוספים.

13. מבלי להקל ראש בחומרת העבירה ומאחר שאני סבורה כי מדובר בנסיבות ביצוע עבירה במדרג חומרה שאינו גבוה, ובהינתן עברו הנקי של הנאשם, נסיבותיו האישיות, חרטתו הכנה וכן חלוף הזמן מאז האירוע, הרי שהנאשם עומד בתנאי הראשון של הלכת כתב.

14. נותרה השאלה, האם טענותיו של הנאשם בדבר הפגיעה בעבודתו כסגן מנהל של סניף חברת "מחסני השוק" בקריית גת מהווה פגיעה קונקרטית בפרנסתו וכך בשיקומו של הנאשם ויש בה כדי להצדיק חריגה מהכלל לפיה יש להרשיע נאשם בפלילים.

15. משום שמדרג העבירה ונסיבותיה אינן חמורות, כך גם היקף הראיות הנדרשות כדי לבסס את הטענה לפגיעה חמורה בשיקום יכול להיות נמוך יותר. שוכנעתי כי הרשעה עלולה לגרום לנאשם נזק הן במישור התעסוקתי והן במישור האיש כי שעולה מהתסקיר ומדברי ב"כ הנאשם, שהרי אם יורשע לא יוכל להמשיך בעבודתו בה משמש היום כסגן מנהל בחברת "מחסני השוק" וכן עתידו התעסוקתי בשל גילו הצעיר עלול להיפגע בכל התחומים. עוד עולה כי הרשעתו של הנאשם תפגע בהליך בניית הזוגיות ודימויו העצמי בשל המשבר הרגשי שחווה בילדותו, דבר העלול לגדוע את תהליך הצמיחה שעבר הנאשם בשנים האחרונות, צמיחה שהובילה לשיפור במצבו התפקודי, התעסוקתי והזוגי. כך שתוצאות אלו אינן מידתית בנסיבותיו של המקרה.

לכך מצטרף חלופי זמן משמעותי מאז ביצוע העבירה של כארבע שנים. כאשר בשנים אלה הנאשם התקדם בעבודתו ומנהל אורח חיים נורמטיבי. כך שניתן לומר שהאדם העומד בפני היום הוא אינו אותו אדם אשר ביצע את העבירה. חלופי הזמן נובע אף מהתנהלותה של המאשימה שכן כתב האישום הוגש לאחר כשנתיים וחצי ממועד ביצוע העבירה, ללא שניתן הסבר לשיהוי. (ר' בעניין חלופי הזמן כשיקול רלוונטי לשאלת ההרשעה בע"פ 39711-10-13 מדינת ישראל נגד גולדשטיין ניתן 20.11.13)

16. לפיכך שוכנעתי כי בנסיבות המיוחדות של תיק זה ובהתחשב בגילו הצעיר של הנאשם, הרשעתו תפגע בשיקומו כנדרש בהלכת כתב, ואשר על כן מצאתי לקבל את המלצת שירות המבחן ולבטל את הרשעתו של הנאשם.

17. אשר לשאלת העונש - החלטתי לאמץ את המלצת שירות המבחן ולנקוט בדרך שיקומית ולהטיל על הנאשם עונש של של"צ. יוער כי לדידי עונש זה עומד על הרף התחתון של מתחם העונש ההולם את סוג העבירה ואת נסיבות ביצוע העבירה, וזאת בהתחשב בערכים המוגנים ובחלקו של הנאשם בביצוע העבירה ובכך שלא נגרם נזק בפועל כתוצאה ממעשיו.

18. אשר על כן אני מטילה על הנאשם לבצע שירות לתועלת הציבור, בהיקף של 200 שעות, במסגרת "עמותת מרכז חסד לאברהם" בקריית מלאכי בעבודות כלליות בהתאם לתוכנית שירות המבחן. אם יהא צורך לשנות את מקום ההשמה, יבצע שירות המבחן את השינוי, וידווח על כך לבית המשפט.

19. הנאשם מוזהר כי אם לא יבצע את צו השל"צ ידון עונשו מחדש לרבות הרשעתו.

העתק הפרוטוקול יישלח לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ' אדר א' תשע"ו, 29 פברואר 2016, במעמד ב"כ המאשימה והנאשם.